

Reformationen

Det historiske overblik side 122-123

Her er ideer til, hvordan kanonpunktet Reformationen kan integreres i et tværgående emne.

Tværgående emne: Reformationen

Reformationen i første halvdel af 1500-tallet var et markant brud i Europas historie. Den endelige adskillelse mellem den katolske og den ortodokse kirke i 1054 fik slet ikke de samme voldsomme konsekvenser. Emnet kan indeholde følgende elementer:

- Martin Luther er (1483-1546) er hovedaktøren i reformationen. Det er oplagt at starte emnet med hans begivenhedsrige liv.
- Martin Luthers 95 teser mod afladshandelen fra 1517 markerede det endelige brud. Teserne er korte tekster, som fortæller centrale aspekter af den tids religiøse opfattelse. Med hjælp fra læreren kan de lidt vanskelige tekster (Se links) gøres til genstand for diskussion.
- De evangelisk-lutherske tanker vinder indpas i Danmark i 1520'erne. Hans Tausen, Christian 1. Borgerkrig (side 125) og gennemførelse af reformationen i 1536.
- Evt. reformationens forudsætninger. Martin Luther er ikke den første, der kritiserer den katolske kirke. Andre eksempler er den engelske John Wyclife i begyndelsen af 1300-tallet og den tjekkiske Jan Huus i begyndelsen af 1400-tallet.
- Reformationens konsekvenser. Her kan eleverne fx i grupper arbejde med:
 - Den ny kirke. Ændringer af gudstjenesten og indretningen af kirken
 - De sociale forhold. I den katolske tid tog kirken sig af de fattige og syge. Denne opgave blev overladt til staten (kongen), men det blev ikke løst særlig godt.
 - Konflikter mellem den protestantiske og katolske kirke: Bartholomæusnat 1572 med katolikernes massakre på protestanter i Paris, 30-årskrigen (1618-48).

Materialer

Bøger:

Broust Jensen, Margit: *Alle tiders reformationstid*, Alinea 2006

Lindhardt, Jan: *Fra tale til tanke – hovedlinier i den europæiske idehistorie*, Alinea 2006 (ungdomsuddannelserne)

Lund, Preben: *Martin Luthers oprør*, Aschehoug 1980

Mortensen, Carsten Bo m.fl.: *Liv og religion 6*, Gyldendal 2009

Poulsen, Jens Aage: *Da djævelen slap løs – reformationen i Danmark*, Gyldendal 1994

Simonsen, Kjartan: *Kampen om sjælene – magtkamp, borgerkrig og reformation*, Munksgaard 1995

Thiedecke, Johnny: *Europa i opbrud 1453-1799 – renæssance, reformation, oplysningstid og kolonisation*, Pantheon 2005 (ungdomsuddannelserne)

Links:

Luthers 95 teser fra 1517:

<http://www.martinluther.dk/95TES.htm>

Artikel fra Kristeligt Dagblad om Martin Luther:

<https://www.kristendom.dk/indf%C3%B8ring/martin-luther-1483-1546>